

นิพนธ์ต้นฉบับ

การพัฒนาและทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงสอดคล้อง ของแบบประเมินการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง Alabama Parenting Questionnaire (APQ) ฉบับภาษาไทย

วันรับ : 24 มกราคม 2562
วันแก้ไข : 14 พฤษภาคม 2562
วันตอบรับ : 21 มิถุนายน 2562

เอहिณา คำออน, พ.บ., ชวนันท์ ชาญศิลป์, พ.บ.,
มานิต ศรีสุรภานนท์, พ.บ., ชวิศา สุระดม, พ.บ.
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบประเมิน Alabama Parenting Questionnaire (APQ) ฉบับภาษาไทย

วิธีการ: เป็น tool development study ผู้วิจัยและคณะทำการแปลแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองของเด็กที่มีช่วงอายุ 6-18 ปี ของโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน ข้อมูลที่ได้นำมาหาความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่า Cronbach's alpha แยกตามหมวดและความเที่ยงตรงของแบบประเมิน ด้วยสถิติ Pearson's correlation เปรียบเทียบแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยกับแบบประเมิน PHQ9 และ SDQ

ผล: การทดสอบหาความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยเทียบกับแบบประเมิน PHQ9 และ SDQ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($p\text{-value} < 0.01$) แสดงถึงความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างในการประเมินการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ส่วนในการทดสอบหาความเชื่อมั่นพบว่าค่า Cronbach's alpha ของ 4 หมวดหลักมากกว่า 0.7 แสดงถึงความสอดคล้องภายในสูง

สรุป: แบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยมีค่าความเชื่อมั่นด้านความสอดคล้องภายในและค่าความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างที่ยอมรับได้ เหมาะกับการนำมาใช้ประโยชน์ในการคัดกรองการเลี้ยงดูที่มีปัญหา

คำสำคัญ: การเลี้ยงดู แบบประเมิน ปัญหาพฤติกรรม

ติดต่อผู้นิพนธ์: เอहिณา คำออน; email: alinakhamonmed@gmail.com

Original article

Development and validation of the Thai version of the Alabama Parenting Questionnaire (APQ)

Received : 24 January 2019

Revised : 14 May 2019

Accepted: 21 June 2019

Alina Khamon, M.D., Chawanun Charnsil, M.D.,
Manit Srisurapanont, M.D., Chawisa Suradom, M.D
Faculty of Medicine, Chiang Mai University

Abstract

Objective: To develop the Thai version of the Alabama Parenting Questionnaire (APQ) and explore evidences for the validity and reliability of the instrument.

Methods: This study was designed to develop and validate the Thai version of the Alabama Parenting Questionnaire (APQ). After conducting a forward-backward translation, the psychometric properties, i.e. internal consistency and convergent validity, were examined by comparing the instrument with the Thai-translated version of PHQ9 and SDQ. A total of 200 participants were recruited from parents who had 6 to 18-year-old child studying in a private school in Chiang Mai province.

Results: There were both significant positive and negative correlations between each subscale of the Thai version of the Alabama Parenting Questionnaire and the Thai-translated version PHQ9, as well as the Thai-translated version APQ. The Cronbach's alpha coefficients for positive parenting practices, parental involvement, poor parental monitoring/supervision, and inconsistent discipline subscales were higher than 0.7

Conclusion: The Thai version of the Alabama Parenting Questionnaire (APQ) is a valid and reliable instrument for evaluating parenting problems.

Key words: behavioral problem, parenting, psychometric property

Corresponding author: Alina Khamon; e-mail: alinakhamonmed@gmail.com

บทนำ

การเลี้ยงดูเป็นปัจจัยแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีหลักฐานกล่าวว่าพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมา¹ การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมอันได้แก่ การใช้ความรุนแรง การฝึกระเบียบวินัยที่ไม่เหมาะสม การทอดทิ้งไม่ดูแลเอาใจใส่ การไม่มีส่วนร่วมกับเด็ก และการทำโทษที่รุนแรง² เป็นปัจจัยเสี่ยงที่นำไปสู่ ปัญหาการเรียน ความก้าวร้าว การใช้สารเสพติด การตั้งครุฑที่ไม่พึงประสงค์ การติดเชื้อ HIV การกระทำผิดกฎหมาย³ ความพึงพอใจในตนเองต่ำ (low self-esteem)⁴ และการฆ่าตัวตายในเด็ก⁵ ซึ่งเด็กเหล่านี้อาจทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้ และส่วนใหญ่ยังมีปัญหาสุขภาพจิตหรือเป็นโรคทางจิตเวช โดยที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

จากการศึกษาความชุกของโรคจิตเวชในนักเรียนไทยในปี พ.ศ. 2559 พบความชุกปัจจุบันของโรคติดต่อต้าน (conduct disorder) ร้อยละ 3.8⁶ เป็นหนึ่งในสามอันดับแรกรองจากโรคกังวลไปทั่ว (generalized anxiety disorder) และโรคสมาธิสั้น (attention-deficit/hyperactivity disorder) พฤติกรรมติดต่อต้าน (เช่น ก้าวร้าว ละเมิดกฎ พฤติกรรมรุนแรง เป็นต้น) ในปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยที่ปัญหานี้ยังสัมพันธ์กับการบกพร่องด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และยังส่งผลไปถึงด้านกฎหมายอีกด้วย⁷ มีหลายการศึกษาให้ข้อสรุปว่า การเลี้ยงดูเด็กที่ไม่เหมาะสมของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการเกิดและคงอยู่ของปัญหาพฤติกรรมติดต่อต้าน^{2,8-10}

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าภาวะซึมเศร้าของแม่สามารถนำไปสู่พฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรในด้านลบ¹¹⁻¹² ทำให้เกิดปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่และเด็ก การพัฒนาของพุทธิปัญญา (cognition) และการพัฒนาพฤติกรรม¹³⁻¹⁴ ด้านปฏิสัมพันธ์ แม่เหล่านี้จะให้ความสนใจและตอบสนองกับลูกน้อยลง อีกทั้งยังควบคุมอารมณ์ด้านลบไม่ได้และมีการแก้ปัญหาที่ไม่ดี¹⁵ ด้านการพัฒนาของพุทธิปัญญา พบว่าเด็กเหล่านี้จะทำแบบทดสอบ Cognitive Task ได้ที่อายุ 5 ปี และอ่านหนังสือได้ที่อายุเฉลี่ย 8 ปี ซึ่งช้ากว่าเมื่อเทียบกับเด็กปกติ และด้านการพัฒนาพฤติกรรม พบว่าเด็กอายุ 5-7 ปี ที่ได้รับการเลี้ยงดูจากแม่ที่เป็นโรคซึมเศร้า จะเพิ่มการเกิดพฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial behavior) นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมติดต่อต้านจะยังคงอยู่ แม้ว่าพ่อแม่หายจากอาการซึมเศร้าไปแล้วก็ตาม และเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นโรคอารมณ์สองขั้ว มีความเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมผิดปกติสูงขึ้นถึงร้อยละ 43.0¹⁶

เนื่องจากการสังเกตพฤติกรรมการเลี้ยงดูของพ่อแม่ทำได้ยาก จึงมีการพัฒนาแบบประเมินการเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองขึ้น¹⁷ ซึ่งปัจจุบันมีหลายเครื่องมือที่ใช้วัดทักษะการเลี้ยงดู เช่น พฤติกรรม ความเชื่อ การจัดการกับปัญหา การตอบสนองต่อความเครียด การมีระเบียบวินัย เป็นต้น¹⁸ ซึ่งได้มีผู้ทบทวนวรรณกรรมและรวบรวมข้อมูลตีพิมพ์ในปี 2014

Alabama Parenting Questionnaire (APQ) เป็นหนึ่งในแบบประเมินที่ใช้ในการวัดการเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากมีความเชื่อมั่น (reliability) ค่อนข้างสูง และมีความเที่ยงตรง (validity) ในการใช้พยากรณ์เด็กที่มีอาการของโรคติดต่อต้าน (oppositional

defiant disorder) และ โรคเกร (conduct disorder) อีกทั้งได้รับความนิยมจากนานาประเทศ มีการนำไปแปลเป็นหลายภาษา ได้แก่ คาตาลัน จีน โครเอเชีย ดัตช์ ฝรั่งเศส เยอรมัน กรีก ฮังการี นอร์เวย์ อิตาลี โปรตุเกส โปแลนด์ เปอร์เซีย โรมาเนีย สเปน และเวียดนาม ส่งผลให้แบบประเมิน APQ นี้ เป็นแบบประเมินที่สำคัญต่อการตรวจพบการเลี้ยงดูที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมต่อต้านของเด็กไทย เพื่อที่จะสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาและลดความเสี่ยงจากปัจจัยนี้ได้

แบบประเมินแบ่งเป็น 2 ฉบับ คือฉบับผู้ปกครองและฉบับเด็ก (อายุระหว่าง 6-18 ปี) แต่ละฉบับมีทั้งแบบประเมินชนิดตนเอง และแบบสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ใช้การตอบแบบ Likert มีทั้งหมด 6 หัวข้อหลัก แบ่งเป็น 42 ข้อย่อย โดยมีหัวข้อหลักคือ positive parenting practices, parental involvement, poor parental monitoring/supervision, inconsistent discipline, corporal punishment และ other discipline¹⁹

จากการหาข้อมูลพบว่ายังไม่เคยมีการแปลแบบประเมิน APQ เป็นฉบับภาษาไทยมาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหัวข้อนี้ และหวังให้เกิดแบบประเมินฉบับภาษาไทยที่มี validity และ reliability ที่สูง เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการคัดกรองการเลี้ยงดูที่มีปัญหาและป้องกันการพัฒนาไปสู่ปัญหาอื่นๆ ต่อไป

วิธีการ

การวิจัยนี้เป็น tool development study ซึ่งผ่านการรับรองทางจริยธรรมก่อนเริ่มการวิจัย (เลขที่อนุมัติโครงการ PSY-2560-04575) อาสาสมัครจะได้รับทราบรายละเอียดและต้องให้คำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย

งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือขั้นการแปลแบบประเมิน และขั้นการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบประเมิน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ 6-18 ปี ของโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยต้องเข้าใจภาษาไทย และสามารถสื่อสารทั้งด้านการอ่านและการเขียนได้ จำนวน 200 คน โดยขนาดตัวอย่างอ้างอิงจากตารางของ quantitative methods in psychology, a power primer²⁰ โดยต้องการหาค่า medium correlation ระหว่างแบบทดสอบ APQ กับ PHQ9 และ APQ กับ SDQ ซึ่งจากบทความของ Cohen แนะนำว่าถ้าเราระบุให้ power=.08, α =.05 จะต้องใช้ N=85 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้ N=200 คน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อลดการตกหล่นของข้อมูล ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลหรือคำตอบในแบบสอบถาม และใกล้เคียงกับ normal distribution

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินการเลี้ยงดู Alabama Parenting Questionnaire (APQ) ฉบับผู้ปกครอง 6 หมวดหลัก 42 ข้อย่อย แต่ละข้อใช้การตอบแบบ Likert (ไม่เคย = 1 ค่ะแน่นอน แทบจะไม่เคย = 2 ค่ะแน่นอน บางครั้ง = 3 ค่ะแน่นอน บ่อย = 4 ค่ะแน่นอน บ่อยมาก = 5 ค่ะแน่นอน) โดยมีหมวดหลัก ดังนี้

1. บทบาทการเป็นพ่อแม่ที่ดี (positive parenting practices; PP) 6 ข้อ (problem cutoff ≤ 21 คะแนน)
2. การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ (parental involvement; PI) 10 ข้อ (problem cutoff ≤ 35 คะแนน)

3. การขาดการดูแล/สั่งสอนของพ่อแม่ (poor parental monitoring/supervision; PM) 10 ข้อ (problem cutoff \geq 18คะแนน)

4. การใช้กฎระเบียบแบบไม่เคร่งครัด (inconsistent discipline; ID) 6 ข้อ (problem cutoff \geq 18คะแนน)

5. การลงโทษทางร่างกาย (corporal punishment; CP) 3 ข้อ (problem cutoff \geq 7คะแนน)

6. การใช้กฎระเบียบแบบอื่นๆ (other discipline; OD) 7 ข้อ (ไม่คิดคะแนน เนื่องจากเป็นข้อคำถามเพิ่มเติมที่วัดการใช้กฎระเบียบและการลงโทษที่เฉพาะเจาะจงที่นอกเหนือไปจากหมวดอื่น)

โดย หมวดที่ 1 และ 2 เป็นการประเมินการเลี้ยงดูทางบวก (positive parenting) และหมวดที่ 3-5 เป็นการประเมินการเลี้ยงดูทางลบ (negative parenting)

แบบประเมินภาวะซึมเศร้า Thai version Patient Health Questionnaire (PHQ-9) 2551²¹ แปลมาจาก the nine items patient health questionnaire ของ the Primary Care Evaluation of Mental Disorders (PRIME-MD)²² ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ใช้คัดกรองภาวะซึมเศร้า ประกอบด้วย 9 คำถาม

แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน ฉบับภาษาไทย (SDQ) ซึ่งพัฒนาโดย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)²³ ใช้คัดกรองปัญหาในเด็กอายุระหว่าง 4-16 ปี โดยจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมด้านอารมณ์ (ผู้วิจัยใช้ตัวย่อเป็น SDQ1) 5 ข้อ พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น (SDQ2)

5 ข้อ พฤติกรรมเกร/ความประพฤติ (SDQ3) 5 ข้อ พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (SDQ4) 5 ข้อ และพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ทางสังคม (SDQ5) 5 ข้อ

ขั้นตอนแรก การแปลแบบประเมิน

ผู้วิจัยและคณะทำการแปลแบบประเมิน APQ ฉบับผู้ปกครอง จากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์) ตามหลักการของ WHO²⁴ จากนั้นทำการแปลกลับ (back translation) และเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล แล้วนำแบบประเมิน APQ ในรูปแบบภาษาไทยไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (ผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ 6-18 ปี จำนวน 20 คน) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษา ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยการให้ผู้ปกครองอ่านแบบทดสอบที่แปลแล้วทีละข้อ และให้ความเห็นด้านภาษาของข้อนั้นๆ เช่น เข้าใจ ไม่เข้าใจ ใช้ภาษาที่ยากเกินไป เป็นต้น จากนั้นผู้วิจัยและคณะนำข้อคิดเห็นที่ได้ไปทำการปรับภาษาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนที่สอง การทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบประเมิน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่าง (ผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ 6-18 ปี จำนวน 200 คน โดยสุ่มจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นละ 20 คน) ตอบแบบประเมินทั้งหมด 3 ฉบับคือ APQ, PHQ9 และ SDQ จากนั้นผู้วิจัยจะเก็บแบบประเมินหลังเสร็จสิ้นการตอบ โดยจะมีการปกปิดข้อมูลส่วนตัวและไม่มีการระบุตัวตนในการนำเสนอข้อมูลใดๆ ในการวิจัยขั้นนี้

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมแล้วจะถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงด้วยการหาค่า convergent validity (ใช้สถิติ Pearson's correlation) เปรียบเทียบแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยกับแบบประเมิน PHQ9 บนพื้นฐานความรู้ที่ว่าผู้ปกครองที่เป็นโรคซึมเศร้าจะเลี้ยงดูบุตรได้ไม่ดี อีกทั้งยังตรวจสอบความเที่ยงตรงด้วยการหาค่า convergent validity โดยใช้สถิติ Pearson's correlation เปรียบเทียบแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยกับแบบประเมิน SDQ บนพื้นฐานความรู้ที่ว่า การเลี้ยงดูบุตรที่ไม่ดีจะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

ผู้วิจัยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย โดยการทดสอบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยการหาค่า Cronbach's alpha แยกตามหมวดของแบบประเมิน APQ

ผล

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 200 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-18 ปี มี 1 คนไม่ตอบรับเข้าร่วมการวิจัยและ 10 คน ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน เหลือกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 189 คน โดยมีข้อมูลส่วนบุคคลดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่ม

| ปัจจัย | จำนวน (ร้อยละ) |
|-------------------------------|------------------|
| อายุเฉลี่ยของผู้ปกครอง | 43 ปี (22-68 ปี) |
| ระดับการศึกษา | |
| ประถมศึกษา | 4 (2.1) |
| มัธยมศึกษาตอนต้น | 17 (9.0) |
| ปวช. และ ปวส. | 19 (10.1) |
| ปริญญาตรี | 119 (63.0) |
| ปริญญาโทหรือสูงกว่า | 26 (13.8) |
| ไม่ระบุ | 4 (2.1) |
| สถานภาพสมรส | |
| โสด | 8 (4.2) |
| สมรส | 136 (72.0) |
| หย่าร้าง หม้าย | 35 (18.5) |
| ไม่ระบุ | 10 (5.3) |
| ความสัมพันธ์ | |
| มารดา | 146 (77.2) |
| บิดา | 37 (19.6) |
| อื่นๆ | 6 (3.2) |

การทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย พบว่าค่าความสอดคล้องภายในของหมวด PP, PI และ PM มีค่า Cronbach's alpha = 0.8 หมวด ID มีค่าเท่ากับ 0.7 ส่วนในหมวด CP และ OD มีค่าเท่ากับ 0.6 ดังแสดงในตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แสดงค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ APQ ฉบับภาษาไทย แยกตามหมวด

| หมวด | Cronbach's Alpha | N of Items |
|--|------------------|------------|
| PP; positive parenting practices | 0.8 | 6 |
| PI; parental involvement | 0.8 | 10 |
| PM; poor parental monitoring/supervision | 0.8 | 10 |
| ID; inconsistent discipline | 0.7 | 6 |
| CP; corporal punishment | 0.6 | 3 |
| OD; other discipline | 0.6 | 7 |

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ APQ ฉบับภาษาไทย แยกตามหมวด เมื่อมีการตัดข้อคำถามรายชื่อ

| หมวด | Scale Mean if Item Deleted | Scale Variance if Item Deleted | Corrected Item-Total Correlation | Squared Multiple Correlation | Cronbach's Alpha if Item Deleted |
|---|----------------------------|--------------------------------|----------------------------------|------------------------------|----------------------------------|
| PP; positive parenting practices | | | | | |
| ข้อ 2 | 21.0 | 10.0 | 0.5 | 0.3 | 0.8 |
| ข้อ 5 | 21.5 | 9.0 | 0.5 | 0.3 | 0.8 |
| ข้อ 13 | 21.0 | 9.2 | 0.7 | 0.7 | 0.8 |
| ข้อ 16 | 21.0 | 9.3 | 0.7 | 0.7 | 0.8 |
| ข้อ 18 | 21.0 | 8.1 | 0.7 | 0.4 | 0.8 |
| ข้อ 27 | 21.3 | 8.5 | 0.6 | 0.3 | 0.8 |

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ APQ ฉบับภาษาไทย แยกตามหมวด เมื่อมีการตัดข้อคำถามรายชื่อ (ต่อ)

| หมวด | Scale Mean if Item Deleted | Scale Variance if Item Deleted | Corrected Item-Total Correlation | Squared Multiple Correlation | Cronbach's Alpha if Item Deleted |
|---|----------------------------------|--------------------------------------|--|------------------------------------|--|
| PI; parental involvement | | | | | |
| ข้อ 1 | 33.8 | 21.2 | 0.4 | 0.2 | 0.8 |
| ข้อ 4 | 34.7 | 18.8 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 7 | 34.8 | 18.6 | 0.6 | 0.4 | 0.7 |
| ข้อ 9 | 34.0 | 19.9 | 0.5 | 0.4 | 0.7 |
| ข้อ 11 | 35.6 | 20.0 | 0.2 | 0.1 | 0.8 |
| ข้อ 14 | 34.8 | 19.0 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 15 | 34.8 | 18.7 | 0.6 | 0.4 | 0.7 |
| ข้อ 20 | 34.3 | 19.7 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 23 | 34.8 | 19.5 | 0.5 | 0.4 | 0.7 |
| ข้อ 26 | 34.5 | 20.0 | 0.3 | 0.2 | 0.8 |
| PM; poor parental monitoring/supervision | | | | | |
| ข้อ 6 | 13.0 | 16.3 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 10 | 12.9 | 15.7 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 17 | 13.3 | 16.8 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 19 | 13.2 | 16.4 | 0.5 | 0.3 | 0.7 |
| ข้อ 21 | 13.5 | 19.1 | 0.3 | 0.1 | 0.8 |
| ข้อ 24 | 13.1 | 16.5 | 0.5 | 0.2 | 0.7 |
| ข้อ 28 | 13.0 | 16.0 | 0.4 | 0.2 | 0.8 |
| ข้อ 29 | 13.0 | 16.4 | 0.3 | 0.2 | 0.8 |
| ข้อ 30 | 13.2 | 16.3 | 0.5 | 0.4 | 0.7 |
| ข้อ 32 | 12.8 | 15.8 | 0.4 | 0.3 | 0.7 |
| ID; inconsistent discipline | | | | | |
| ข้อ 3 | 10.7 | 10.3 | 0.5 | 0.3 | 0.6 |
| ข้อ 8 | 11.3 | 10.2 | 0.4 | 0.2 | 0.7 |
| ข้อ 12 | 12.1 | 11.6 | 0.4 | 0.2 | 0.7 |
| ข้อ 22 | 11.5 | 9.7 | 0.5 | 0.3 | 0.6 |
| ข้อ 25 | 11.7 | 11.2 | 0.4 | 0.2 | 0.7 |
| ข้อ 31 | 11.4 | 10.7 | 0.4 | 0.2 | 0.7 |

ตารางที่ 3 แสดงค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบ APQ ฉบับภาษาไทย แยกตามหมวด เมื่อมีการตัดข้อคำถามรายชื่อ (ต่อ)

| หมวด | Scale Mean if Item Deleted | Scale Variance if Item Deleted | Corrected Item-Total Correlation | Squared Multiple Correlation | Cronbach's Alpha if Item Deleted |
|--------------------------------|----------------------------|--------------------------------|----------------------------------|------------------------------|----------------------------------|
| CP; corporal punishment | | | | | |
| ข้อ 33 | 2.9 | 1.6 | 0.4 | 0.2 | 0.5 |
| ข้อ 35 | 3.6 | 2.3 | 0.3 | 0.1 | 0.6 |
| ข้อ 38 | 3.2 | 1.7 | 0.4 | 0.2 | 0.4 |
| OD; other discipline | | | | | |
| ข้อ 34 | 13.4 | 10.0 | 0.1 | 0.1 | 0.6 |
| ข้อ 36 | 13.0 | 7.9 | 0.4 | 0.3 | 0.5 |
| ข้อ 37 | 13.6 | 9.2 | 0.4 | 0.3 | 0.5 |
| ข้อ 39 | 12.1 | 8.6 | 0.3 | 0.1 | 0.5 |
| ข้อ 40 | 11.2 | 9.7 | 0.2 | 0.1 | 0.6 |
| ข้อ 41 | 13.4 | 9.0 | 0.3 | 0.3 | 0.5 |
| ข้อ 42 | 12.9 | 7.8 | 0.4 | 0.2 | 0.5 |

การทดสอบหาความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยเทียบกับแบบประเมิน PHQ9 โดยการหาค่า Pearson Correlation พบว่า หมวด PP และ PI มีความสัมพันธ์กับ PHQ9

ในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนหมวด PM, ID, CP, OD มีความสัมพันธ์กับ PHQ9 ในทิศทางเดียวกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างแบบทดสอบ APQ กับ PHQ9 แยกตามหมวด [r, (p-value)]

| หมวด | PHQ9 |
|--|--------------|
| PP; positive parenting practices | -0.3 (<0.01) |
| PI; parental involvement | -0.2 (<0.01) |
| PM; poor parental monitoring/supervision | 0.3 (<0.01) |
| ID; inconsistent discipline | 0.4 (<0.01) |
| CP; corporal punishment | 0.2 (<0.01) |
| OD; other discipline | 0.2 (0.04) |

เมื่อทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ APQ ฉบับภาษาไทยเทียบกับแบบทดสอบ SDQ โดยการหาค่า Pearson's Correlation พบว่า หมวด PP, PI มีความสัมพันธ์กับ SDQ1, SDQ2, SDQ3, SDQ4 ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์กับ

SDQ5 ในทิศทางเดียวกัน ส่วนในหมวด PM, ID, CP และ OD มีความสัมพันธ์กับ SDQ1, SDQ2, SDQ3, SDQ4 ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กับ SDQ5 ในทิศทางตรงกันข้าม ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างแบบทดสอบ APQ กับ SDQ แยกตามหมวด [r, (p-value)]

| หมวด | SDQ1 | SDQ2 | SDQ3 | SDQ4 | SDQ5 |
|------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|
| PP | -0.2 (0.02) | -0.1 (0.16) | -0.2 (<0.01) | -0.1 (0.39) | 0.3 (<0.01) |
| PI | -0.2 (<0.01) | -0.1 (0.10) | -0.3 (<0.01) | -0.2 (0.03) | 0.3 (<0.01) |
| PM | 0.3 (<0.01) | 0.3 (<0.01) | 0.2 (<0.01) | 0.2 (<0.01) | -0.3 (<0.01) |
| ID | 0.4 (<0.01) | 0.4 (<0.01) | 0.3 (<0.01) | 0.3 (<0.01) | -0.3 (<0.01) |
| CP | 0.2 (0.02) | 0.3 (<0.01) | 0.3 (<0.01) | 0.1 (0.10) | -0.1 (0.08) |
| OD | 0.1 (0.13) | 0.2 (<0.01) | 0.2 (<0.01) | 0.1 (0.17) | 0.0 (0.74) |

หมายเหตุ: SDQ1; พฤติกรรมด้านอารมณ์, SDQ2; พฤติกรรมอยู่นิ่ง/สมาธิสั้น, SDQ3; พฤติกรรมเกร/ความประพฤติ, SDQ4; พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและ SDQ5; พฤติกรรมด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม

วิจารณ์

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีเครื่องมือใดที่เป็น gold standard ในการนำมาใช้ประเมินการเลี้ยงดูบุตรของพ่อแม่ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การหาค่า convergent validity เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง²⁵ ของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย โดยเปรียบเทียบกับแบบประเมิน PHQ9 บนพื้นฐานความรู้ที่ว่าภาวะซึมเศร้าของแม่นำไปสู่พฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรด้านลบ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบประเมิน PHQ9 เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่เป็นภาษาไทยและมีการใช้อย่างแพร่หลายเพื่อคัดกรองและแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า ที่จุดตัดคะแนนตั้งแต่ 9 ขึ้นไป

มีค่าความไวและความจำเพาะ ร้อยละ 84.0 และ 77.0 ตามลำดับ ซึ่งเป็นจุดที่ดีที่สุดที่ใช้แยกผู้ป่วยออกจากผู้ที่ไม่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าได้²⁶

จากการศึกษาได้พบว่า แบบประเมิน APQ ในหมวด PP และ PI มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับแบบประเมิน PHQ9 อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 2 หมวด ส่วนในหมวด PM, ID, CP, OD มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับแบบประเมิน PHQ9 อย่างมีนัยสำคัญในหมวดทุกหมวด ยกเว้นหมวด OD แผลผลได้ว่าผู้ปกครองที่เป็นโรคซึมเศร้าจะเลี้ยงดูเด็กได้ไม่ดี โดยหมวด ID สัมพันธ์กับแบบประเมิน PHQ9 สูงสุดเมื่อเทียบกับหมวดอื่นๆ ($r=0.4$, $p<0.01$) ซึ่งทำให้ได้

ข้อสรุปว่าแบบประเมิน APQ มีความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างในการประเมินการเลี้ยงดูบุตรของพ่อแม่

นอกจากที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ทำการหาค่า convergent validity เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย โดยเปรียบเทียบกับแบบประเมิน SDQ บนพื้นฐานความรู้ที่ว่า การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมเป็นปัจจัยเสี่ยงที่นำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมในเด็ก โดยผู้วิจัยเลือกใช้แบบประเมิน SDQ เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่เป็นภาษาไทยและสามารถใช้ในการคัดกรองปัญหาพฤติกรรมเด็กและวัยรุ่นได้²¹ (โดยมี specificity 94.6% และ sensitivity 63.3% ในฉบับภาษาอังกฤษ²⁷ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 ในฉบับภาษาไทย²⁸)

เมื่อเปรียบเทียบแบบประเมิน APQ กับแบบประเมิน SDQ ได้พบว่า หมวด PP และ PI มีความสัมพันธ์กับ SDQ1, SDQ2, SDQ3 และ SDQ4 ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กับ SDQ5 ในทิศทางเดียวกัน หมวด PM, ID, CP และ OD มีความสัมพันธ์กับ SDQ1, SDQ2, SDQ3, SDQ4 ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กับ SDQ5 ในทิศทางตรงกันข้าม แปลผลได้ว่าผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเด็กได้ไม่ดี มีผลต่อการเกิดปัญหาพฤติกรรมของบุตร ซึ่งทำให้ได้ข้อสรุปว่าแบบประเมิน APQ มีความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างในการประเมินการเลี้ยงดูบุตรของพ่อแม่

ในการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย พบว่ามีค่า Cronbach's alpha ของหมวด PP, PI, PM และ ID มีค่ามากกว่า 0.7 แสดงถึงความสอดคล้องภายในสูง ส่วนหมวด CP และ OD มีค่าต่ำกว่า 0.7 ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าเกิดจากจำนวนข้อคำถามในการนำมาใช้วิเคราะห์โครงสร้างในหมวด CP มีจำนวนน้อย (3 ข้อ) และหมวด OD

มีข้อคำถามที่เนื้อหาค่อนข้างหลากหลาย และจากการวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อพบว่า ทุกข้อคำถามในหมวด PP, PI, PM, ID และ CP มีค่า CITC มากกว่า 0.2 และหมวด OD มีค่า CITC มากกว่า 0.2 ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อ 34 และ 40 ซึ่งข้อคำถามที่มีค่า CITC มากกว่า 0.2 เป็นคำถามที่ความเหมาะสมในการนำมาใช้ประเมิน ส่วนข้อที่มีค่า CITC ต่ำกว่า 0.2 แสดงว่ามีความสอดคล้อง (correlation) กับคำถามข้อที่เหลือของแบบประเมินในระดับต่ำ ซึ่งข้อคำถามเหล่านี้ควรได้รับการปรับปรุงภาษาและการสื่อความหมายในโอกาสต่อไป

เมื่อเทียบกับการศึกษาก่อนหน้านี้ พบว่าทุกการศึกษาวิเคราะห์เฉพาะ 5 หมวดหลัก ไม่นำหมวด OD; other discipline มาร่วมวิเคราะห์ด้วย เนื่องจากเป็นหมวดคำถามเพิ่มเติมที่ใช้วัดการใช้กฎระเบียบและการลงโทษที่เฉพาะเจาะจง ดังที่กล่าวไว้ในวิธีการวิจัย เมื่อดูข้อมูลด้าน validity เทียบกับการศึกษาก่อนหน้านี้ พบว่าการศึกษาคั้งนี้ให้ผลตรงกับการศึกษาภาษาอาหรับ (เทียบแบบประเมิน APQ และ SDQ เช่นเดียวกัน)²⁹ และภาษาเยอรมัน (เทียบแบบประเมิน APQ และ SAHA, Bremen psychopathology scale)³⁰ คือแบบประเมิน APQ สัมพันธ์กับ conduct problem scale โดยสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างการเลี้ยงดูเชิงลบกับคะแนนพฤติกรรมที่มีปัญหาเพิ่มขึ้น และสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามระหว่างการเลี้ยงดูเชิงบวกกับคะแนนพฤติกรรมที่มีปัญหาลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อเทียบกับการศึกษาของ Shelton และคณะ³¹ ซึ่งเป็นผู้พัฒนาแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาอังกฤษขึ้น พบว่า หมวดที่ได้ค่า internal consistency สูงสุดคือ PP ซึ่งตรงกับในการศึกษาคั้งนี้ ($\alpha=0.8$ และ $\alpha=0.8$ ตามลำดับ) และยังพบว่าในการศึกษาฉบับ

ภาษาอื่นๆ ได้ผลที่ตรงกัน ส่วนหมวดที่มีค่า internal consistency ต่ำสุดนั้นค่อนข้างหลากหลาย เช่น ในการศึกษาครั้งนี้เป็นหมวด CP ($\alpha=0.6$) และ OD ($\alpha=0.6$) ซึ่งตรงกับการศึกษาของ Shelton และคณะ³¹ ก่อนหน้านี้ที่รายงานค่าหมวด CP เป็น $\alpha=0.5$ และในการศึกษาของ Dadds และคณะ³² ที่รายงานค่าหมวด CP เป็น $\alpha=0.6$ แต่ต่างกับการศึกษาของ Abdallah และคณะ²⁹ ที่แปลเป็นภาษาอาหรับ รายงานหมวดที่มีค่า α ต่ำสุดในหมวด PI ($\alpha=0.6$) และ PM ($\alpha=0.5$) โดยให้เหตุผลว่าเกิดจากคำถามใน 2 หมวดนี้ไม่เหมาะกับเด็กเล็ก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุระหว่าง 4-12 ปี ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้ที่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-18 ปี และมีการเฉลี่ยแต่ละกลุ่มอายุเท่าๆ กัน และการศึกษาของ Elgar และคณะ³³ ที่รายงานค่า α ต่ำสุดในหมวด PP ($\alpha=0.6$) และหมวด ID ($\alpha=0.6$) ทางคณะผู้วิจัยขอแนะนำให้ผู้ใช้แบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย รมัตระวังในการตีความข้อมูลที่ไดมา

นอกจากนี้แล้วในการศึกษาครั้งก่อน มีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis)³⁴ เช่นในการศึกษาฉบับภาษาอาหรับ²⁹ ฉบับภาษาเยอรมัน³⁰ แต่ไม่ได้ทำในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เนื่องจากหลักโดยทั่วไปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบต้องมีไม่น้อยกว่า 5 เท่าของข้อคำถาม ดังนั้นหากต้องการวัดความแม่นยำตรงด้านโครงสร้าง (construct validity) ของ APQ ฉบับภาษาไทย ผู้วิจัยจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 210 ราย และไม่ได้ทำ test-retest reliability ในการศึกษาครั้งนี้

นอกจากนี้แล้วมีข้อแตกต่างตรงที่ ฉบับภาษาอื่นมีการทำแบบประเมินให้เป็นแบบ short form เช่นในฉบับภาษาอาหรับ (15 ข้อ) หรือ แปลฉบับที่เด็กเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม (Child report version) เช่นในฉบับภาษาเยอรมัน มีการหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวและคุณภาพการเลี้ยงดู

ถึงแม้จะมีวิธีวิจัยที่แตกต่างกันในแต่ละการศึกษา แต่หลายการศึกษาให้ข้อสรุปว่าแบบประเมิน APQ มีความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงที่อยู่ในระดับดีสามารถนำไปใช้ประเมินการเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองได้

ด้านข้อจำกัดของการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมาจากผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง จึงอาจไม่ใช่ตัวแทนของผู้ปกครองทั้งหมด และแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทยนี้ ผู้ตอบแบบคำถามจำเป็นต้องมีความเข้าใจในภาษาไทย และสามารถอ่านภาษาไทยได้ แบบประเมินนี้มีจำนวนข้อคำถามที่ค่อนข้างมาก อาจต้องใช้เวลาในการตอบ ซึ่งก่อให้เกิดความเบื่อหรือหมดความสนใจก่อนที่จะตอบเสร็จ อีกทั้งแบบประเมินนี้เป็นฉบับผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเอง ซึ่งข้อมูลที่ได้จึงอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง ดังนั้นเมื่อนำไปใช้ในทางคลินิกจึงควรหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ประกอบ

การศึกษาในอนาคต อาจทำการปรับเปลี่ยนด้านเนื้อหาและภาษาในหมวด CP และ OD ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยมากยิ่งขึ้น หรือหากต้องการนำแบบประเมินมาใช้งานบริการผู้ป่วย อาจมีการตัดบางข้อคำถาม แต่ยังคงครอบคลุมเนื้อหาเดิม เพื่อให้แบบประเมินสั้นและกระชับมากขึ้น รวมทั้งอาจมีการทำแปลฉบับสำหรับเด็กเล็ก (preschool version) หรือแปลฉบับเด็กเป็นผู้ตอบแบบประเมิน (child report version) ต่อไป

สรุป

ผู้วิจัยได้แปลแบบทดสอบ APQ ฉบับผู้ปกครอง จากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยได้มีการปรับภาษาและการสื่อความหมายให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย แต่พยายามคงความหมายเดิมของต้นฉบับ พบว่าแบบประเมิน APQ ฉบับภาษาไทย มีความเชื่อมั่นด้านความสอดคล้องภายในและค่าความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างที่ยอมรับได้ เหมาะกับการนำมาใช้ประโยชน์ในการคัดกรองการเลี้ยงดูที่มีปัญหา เพื่อป้องกันการพัฒนาไปสู่ปัญหาอื่นๆ ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความรู้เดิม: การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมมีผลกับปัญหาทางพฤติกรรมของเด็ก แต่ยังไม่มีการวัดการเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองในภาษาไทย

ความรู้ใหม่: ได้แบบประเมินเพื่อการวัดการเลี้ยงดูของพ่อแม่ (Alabama Parenting Questionnaire; APQ) ที่ใช้ในผู้ปกครอง ที่นำมาใช้ประโยชน์เพื่อการคัดกรองการเลี้ยงดูที่มีปัญหา

ประโยชน์ที่จะนำไปใช้: สามารถนำแบบประเมินการเลี้ยงดูของพ่อแม่ฉบับภาษาไทยนี้ไปใช้ทางคลินิกได้

เอกสารอ้างอิง

1. Eleanor E. Maccoby. Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics. *Annu Rev Psychol.* 2000;51:1-27.

2. Frick PJ, Lahey BB, Loeber R, Stouthamer-Loeber M, Christ MA, Hanson K. Familial risk factors to oppositional defiant disorder and conduct disorder: Parental psychopathology and maternal parenting. *J Consult Clin Psychol.* 1992;60:49-55.
3. Costello EJ, Foley DL, Angold A. 10-year research update review: the epidemiology of child and adolescent psychiatric disorders: II. Developmental epidemiology. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry.* 2006;45:8-25.
4. Alonso García, Román Sanchez. Prácticas educativas familiaresy autoestima [Family parenting and self-esteem]. *Psicothema.* 2005;17;76-82. Spanish.
5. Madelyn S. Gould. Psychosocial risk factors of child and adolescent completed suicide. *Arch Gen Psychiatry.* 1996;53:1155-62.
6. ศุภรัตน์ เอกอัศวิน. ความชุกของโรคจิตเวชในนักเรียนไทย อายุ 13-17 ปี [The prevalence of psychiatric disorders in Thai students aged 13-17 year]. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย.* 2559;24:141-53. Thai.
7. Lahey BB, Loeber R, Quay HC, Frick PJ, Grimm J. *Oppositional defiant disorder and conduct disorder.* Washington, DC: American Psychiatric Association DSM-IV Sourcebook; 1997.
8. Dadds MR. *Families, children, and the development of dysfunction.* 1st ed. New York: Sage; 1995.
9. Dishion TJ, Patterson GR, Stoolmiller M, Skinner M. Family, school, and behavioral antecedents to early adolescent involvement with antisocial peers. *Developmental Psychology.* 1991;27:172-80.
10. Prinz RJ, Jones TL. Conduct and 531 oppositional defiant disorders: Epidemiology, risk factors, and treatment. Family-based interventions. In C. A. Essau (Ed.). *New Jersey:Lawrence Erlbaum Associates;* 2003.
11. M. Christine Lovejoy, Patricia A. Graczyk, Elizabeth O'Hare, and George Neuman. Maternal depression and parenting behavior: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review.* 2000;20:561-92.
12. Sasha M. Zeedyk, Jan Blacher. In *International Review of Research in Developmental Disabilities.* 1st Edition. Tennessee:Academic Press; 2015.

13. Field T, Lang C, Martinez A, Yando R, Pickens J, Bendell D. Preschool follow-up of infants of dysphoric mothers. *Journal of Clinical Child Psychology*. 1996;25:272-9.
14. Canadian Paediatric society. Maternal depression and child development. *Paediatrics Child Health*. 2004;9:575-83.
15. Kochanska G, Kuczynski L, Radke-Yarrow M, Welsh JD. Resolutions of control episodes between well and affectively ill mothers and their young children. *J Abnorm Child Psychol*. 1987;15:441-56.
16. Andres Martin, Michael H. Bloch, Fred R. Volkmar. *Lewis- A comprehensive textbook of child and adolescent psychiatry*. 5th ed. Philadelphia:Wolters Kluwer; 2018.
17. Patterson G. R., Reid J. B., Dishion T. J. *Antisocial boys*. Eugene, OR: Castalia; 1992
18. Kristin duppong Hurlley. Assessing parenting skills and attitude: A review of the psychometrics of parenting measures. *Journal of Child and Family Studies*. 2014;23:812-23.
19. Frick, P.J. Alabama parenting questionnaire. *Journal of Clinical Child Psychology*. 1996;25:317-29.
20. Jacob Cohen. Quantitative methods in psychology, A power primer psychological bulletin. 1992;112:155-9.
21. Lotrakul M, Sumrithe S, Saipanish R. Reliability and validity of the Thai version of the PHQ-9. *BMC Psychiatry*. 2008;8(46):1-7.
22. Kroenke K, Spitzer RL, Williams JBW. The PHQ-9. Validity of a brief depression severity measure. *J Gen Intern Med*. 2001;16:606-13.
23. ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, พรรณพิมล วิปุลากร, สุภาวดี นวลมณี, โฟฟกัง เวิร์นเนอร์, อภิชัย มงคล. ค่าเกณฑ์เฉลี่ยและคุณสมบัติของเครื่องมือ: แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนฉบับภาษาไทย [Strengths and difficulties Questionnaire (SDQ) Thai improved version: change and administration]. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*. 2554;19:42-57. Thai
24. World Health Organization. World Health Organization Disability Assessment Schedule (WHO DAS II): development psychometric testing and applications. *Bulletin of the World Health Organization*; 2010, In press.
25. มานิต ศรีสุรภานนท์. การเลือกใช้มาตราวัดสุขภาพ: ข้อควรพิจารณาเบื้องต้น [Selecting health measurement scales: basic issues for considerations]. *เชียงใหม่เวชสาร*. 2560;56:49-61. Thai.
26. สุนทรทิพย์ บุญยัง, ปรีทรรศ ศิลปะกิจ, อนุชาติ ฆาณะสารวุฒิ. เครื่องมือประเมินภาวะซึมเศร้าด้วยรูปภาพ [Face Mood Pictorial Depression Assessment Tool]. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*. 2558;24:845-53. Thai.
27. Robert Goodman et al. Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to screen for child psychiatric disorders in a community sample. *The British Journal of Psychiatry*. 2000;177:534-9.
28. Wolfgang Woerner et al. Normative data and psychometric properties of the Thai version of the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ). *Journal of Mental Health of Thailand*. 2011;19:42-57.
29. Abdallah Badahdah, Kien Trung Le. Parenting young Arab children: Psychometric properties of an adapted Arabic brief version of the Alabama parenting questionnaire. *Child Psychiatry Hum Dev*. 2016;47: 486-93.
30. Cecilia A. Essau, Satoko Sasagawa, Paul J. Frick. Psychometric Properties of the Alabama parenting questionnaire. *Journal of Child and Family Studies*. 2006;15:597-616.
31. Shelton KK, Frick PJ, Wootton J. Assessment of parenting practices in families of elementary school-aged children. *Journal of Clinical Child Psychology*. 1996;25:317-29.
32. Dadds MR, Maujein A, Fraser J. Parenting and conduct problems in children: Australian data and psychometric properties of the Alabama parenting questionnaire. *Australian Psychologist*. 2003;38:238-41.
33. Elgar FJ, Waschbusch DA, Dadds MR, Sigvaldason N. Development and validation of a short form of the Alabama parenting questionnaire. *J Child Fam Stud*. 2007;16:243-59.
34. ไชยรัตน์ สกกุลศรีประเสริฐ. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน [Confirmatory factor analysis]. *วารสารจิตวิทยาคลินิก*. 2556;41:1-13. Thai.